

Objavljen je novi obrazac poreskog bilansa PB2 – preduzetnici koji su se opredelili za ličnu zaradu sastavljaju dva poreska bilansa

Ministar finansija doneo je novi *Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dohodak građana na prihode od samostalne delatnosti*. Pravilnik je objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 23/14, od 26. februara 2014. godine i stupa na snagu narednog dana od dana objavljanja.

Nezavisno od toga što je kasno objavljen, Pravilnik se **primenjuje na utvrđivanje poreza na prihode od samostalne delatnosti za 2013. godinu**. Podsećamo na to da je krajnji rok za predaju poreskog bilansa i poreske prijave za preduzetnike **15. mart 2014. godine**.

Pravilnikom su propisani sledeći novi obrasci:

- **PB 2** - Poreski bilans preduzetnika
- **PK 2** - Poreski kredit za preduzetnike za ulaganja u osnovna sredstva
- **SU 1** - Srazmerni iznos ulaganja kod preduzetnika

Napominjemo da pravilnik koji uređuje poresku prijavu za porez na prihode od samostalne delatnosti još uvek nije objavljen. Naime, očekuju se izmene i dopune tog pravilnika i propisivanje novog Obrasca PPDG-1.

1. NOVI OBRAZAC PB 2 - PORESKI BILANS PREDUZETNIKA

Novi obrazac poreskog bilansa ima **57 pozicija** (prethodni je imao 64). Struktura obrasca je slična ranije važećem obrascu, s tim da je propisan novi način iskazivanja podataka o prihodima i rashodima ostvarenim u transakcijama sa povezanim licima. Naime, preduzetnici imaju obavezu sastavljanja izveštaja o transfernim cenama u skladu sa pravilima koja su propisana za pravna lica.

Najvažnija izmena u novom obrascu je da će se u poreskom bilansu utvrđivati samo poreska osnovica, dok će se porez i umanjenje poreza po osnovu poreskih podsticaja iskazivati u poreskoj prijavi. Podsećamo na to da je prethodni Obrazac PB2 bio koncipiran tako da su u tom obrascu, pored poreske osnovice, bili sadržani i podaci o iznosu poreskih podsticaja, obračunati porez, uplaćene akontacije i iznos poreza za uplatu. Međutim, sada će se ti podaci iskazivati u poreskoj prijavi, što je koncept koji se već godinama primenjuje u slučaju pravnih lica.

Novi način iskazivanja podataka o transakcijama sa povezanim licima podrazumeva da se u odgovarajućim poljima iskazuju obračunati prihodi i rashodi po osnovu transfernih cena, ali se ne iskazuju obračunati prihodi i rashodi po tržišnim cenama, odnosno cenama „van dohvata ruke“ (što je bio slučaj sa prethodno važećim obrascem). Umesto toga, **pod rednim brojem 46. Obrasca PB2, iskazuje se zbir konačnih korekcija prihoda i rashoda (uključujući i korekcije po osnovu datih i primljenih zajmova) po osnovu transakcija sa povezanim licima, koji je utvrđen u zaključku izveštaja o transfernim cenama.**

2. PREDUZETNIK KOJI SE OPREDELIO ZA ISPLATU LIČNE ZARADE IMA OBAVEZU DA SASTAVI DVA PORESKA BILANSA

Prema članu 6. stav 2. Pravilnika, preduzetnik koji se opredelio da **počev od 1. jula 2013. godine** vrši isplatu lične zarade kao svoje mesečno lično primanje, saglasno članu 68. stav 2. *Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana* („Službeni glasnik RS”, broj 47/13), **sastavlja i podnosi dva posebna poreska bilansa**, i to:

- za period od 1. januara do 30. juna 2013. godine i
- za period od 1. jula do 31. decembra 2013. godine.

Preduzetnici koji nisu od 1. jula 2013. godine isplaćivali ličnu zaradu, sastavljaju jedan poreski bilans za celu 2013. godinu i njima će porez biti utvrđen rešenjem nadležnog poreskog organa. Ovi preduzetnici prelaze na sistem samooporezivanja počev od 1. januara 2014. godine.

Propisivanje obaveze sastavljanja dva poreska bilansa uslovljeno je činjenicom da su preduzetnici, koji su isplaćivali ličnu zaradu od 1. jula 2013. godine, već od tog datuma prešli na sistem samooporezivanja. U skladu sa tim, porez na dobit koja je ostvarena u prvih šest meseci 2013. godine biće utvrđen rešenjem nadležnog poreskog organa, dok će porez na dobit ostvarenu u drugoj polovini te godine biti utvrđen u skladu sa principom samooporezivanja. Da bi ovakav način utvrđivanja poreza bio moguć, neophodno je da budu sastavljena dva poreska bilansa. **Podrazumeva se da prethodno treba utvrditi dobit po periodima, odnosno sastaviti dva bilansa uspeha.**

Napominjemo da je propisivanje obaveze sastavljanja dva poreska bilansa logično, imajući u vidu da je od 1. jula promenjen sistem oporezivanja. Međutim, nije logično da se tako nešto propisuje svega dve nedelje pre isteka roka za predaju poreskog bilansa i poreske prijave (koja tek treba da bude propisana).

U vezi sa ličnom zaradom, koja se evidentira kao rashod u bilansu uspeha, treba imati u vidu da se takav rashod priznaje u poreskom bilansu samo ako je lična zarada i isplaćena. Drugim rečima, obračunata, a neisplaćena lična zarada do kraja 2013. godine ne priznaje se kao rashod u poreskom bilansu za tu godinu (iznos se iskazuje na rednom broju 27. novog Obrasca PB2)

Skrećemo pažnju na to da, počev od poreskog bilansa za 2013. godinu, **ne postoji obaveza da se nadležnom poreskom organu dostavlja finansijski izveštaj**. Ova obaveza je ranijih godina bila propisana članom 93. *Zakona o porezu na dohodak građana*, ali je sada tim članom propisano da preduzetnik dostavlja samo poresku prijavu i poreski bilans, sa pratećim obrascima (PK2, PK3 i SU1, ako ih je popunjavao), kao i izveštaj o transfernim cenama (ukoliko postoji obaveza njegovog sastavljanja).

3. (NE)PRIZNAVANJE RASHODA PO OSNOVU PLAĆENIH DOPRINOSA ZA PREDUZETNIKA

Izmenama *Zakona o porezu na dohodak građana*, izvršenim u maju 2013. godine, bila je brisana odredba člana 37a stav 1. tačka 3), koja je propisivala da se preduzetnicima u poreskom bilansu kao rashod priznaju obračunati i plaćeni doprinosi za lično obavezno socijalno osiguranje preduzetnika. Narednim izmenama tog zakona, koje su izvršene krajem 2013. godine, izvršena je dopuna člana 37a, kojom je propisano da se preduzetnicima u rashode u poreskom bilansu priznaju i obračunati i plaćeni doprinosi za lično obavezno

socijalno osiguranje po osnovu samostalne delatnosti ako se preduzetnik nije opredelio za isplatu lične zarade, s tim da je prelaznom odredbom propisano da se ta odredba primenjuje od 1. januara 2014. godine.

Prethodno navedene odredbe (onako kako su napisane) znače da se plaćeni doprinosi ove kategorije preduzetnika (koji se nisu opredelili za isplatu lične zarade) u periodu od 30. maja do 31. decembra 2013. godine ne priznaju kao rashod u poreskom bilansu, a da se doprinosi plaćeni od 1. januara do 29. maja te godine priznaju kao rashod u poreskom bilansu. Ovakav poreski tretman je nelogičan i verovatno je nastao kao rezultat propusta zakonodavca (učinjenog prilikom izmena ZPDG u maju 2013. godine).

Međutim, skrećemo pažnju na to da novim *Pravilnikom o poreskom bilansu preduzetnika, u Obrascu PB2 nije predviđeno polje u okviru kojeg bi bili iskazani doprinosi koji su plaćeni u periodu od 30. maja do 31. decembra* (čime bi se povećala oporeziva dobit). Prema našem mišljenju, **izostavljanje ovog polja podrazumeva da će se ukupno obračunati i plaćeni doprinosi preduzetnika za 2013. godinu priznavati kao rashod u poreskom bilansu.**